

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUSTA VUOSINA 2020 JA
2021 VALMISTUNEET SOSIONOMIT TYÖELÄMÄSSÄ

Lapin ammattikorkeakoulu

Harju Salla

Opinnäytetyö

Sosionomikoulutus
Sosionomi (AMK)

2023

Sosionomikoulutus
Sosionomi (AMK)

Tekijä	Salla Harju	Vuosi	2023
Ohjaaja(t)	Seija Järvi & Timo Marttala		
Toimeksiantaja	Lapin ammattikorkeakoulu		
Työn nimi	Lapin ammattikorkeakoulusta vuosina 2020 ja 2021 valmistuneet sosionomit työelämässä		
Sivumäärä	38 + 5		

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää Lapin ammattikorkeakoulusta vuosina 2020 ja 2021 valmistuneiden sosionomien työllistymistä. Lisäksi selvitettiin valmistuneiden kokemuksia sosionomin tutkinnosta ja työstä. Työelämään siirtymisen kartoittamiseksi laadittiin kysely, jonka avulla kerättiin tietoa edellä mainituina vuosina Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneista sosionomeista. Kyseisinä vuosina valmistuneita oli 272, joista 42 tavoitettiin. Kyselyyn vastasi 40 sosionomia.

Tutkimusmenetelmänä tässä tutkimuksessa on käytetty kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Kysely toteutettiin sähköisen Google Forms -kyselylomakkeen avulla anonymisti. Tutkimukseen osallistuneilta kerättiin tietoa opiskeluajasta, työelämään siirtymisestä sekä tämänhetkisestä työstä. Kyselyvastaukset siirrettiin Microsoft Excel taulukkolaskentaohjelmaan taulukointia varten. Vastaukset muutettiin taulukoiksi ja diagrammeiksi tulosten analysoinnin selkiyttämiseksi.

Tutkimuksessa havaittiin Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden sosionomien työllistyneen erittäin hyvin. Suurin osa vastanneista oli tyytyväisiä sosionomin koulutukseen ja työhön. Huomionarvoista oli myös se, että kaikki vastanneet suosittelisivat sosionomiksi kouluttautumista.

Avainsanat kyselytutkimus, sosiaaliala, työhönsijoittuminen, työllistyminen

Degree programme in Social Services
Bachelor of Social Services

Author	Salla Harju	Year	2023
Supervisor(s)	Seija Järvi & Timo Marttala		
Commissioned by	Lapland University of Applied Sciences		
Title	Bachelors of Social Services that graduated in 2020 and 2021 from Lapland University of Applied Sciences in working life		
Number of pages	38 + 5		

The objective of this thesis was to find out how the students who graduated in 2020 and 2021 to Bachelor of Social Services from Lapland University of Applied Sciences have been employed. Also the objective was to find out their experiences of the degree and work. Information about the employment situation in the field was studied in the survey. Forty Bachelors of Social Services took part in the survey.

This thesis was a quantitative research. The survey was carried out as an electronic questionnaire by Google Forms. The questions included in the survey contained information about the degree, working career after graduation and current job. The results were put in the Microsoft Excel program so the survey answers and the information of the results were easier to handle with diagrams.

The study showed that the Bachelors of Social Services who graduated in 2020 and 2021 from Lapland University of Applied Sciences had a positive situation at the labour market. Also all of the respondents could recommend the Bachelor's Degree Programme in Social Services.

Keywords questionnaire survey, social sector, placement, employment

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	SOSIONOMI (AMK).....	6
2.1	Sosionomikoulutus Suomessa.....	7
2.2	Sosionomikoulutus Lapin ammattikorkeakoulussa	8
2.3	Aiemmat tutkimukset.....	9
2.3.1	Talentian vastavalmistuneiden urapolut selvitys	9
2.3.2	Lapin AMK:n uraseurantakysely.....	9
2.3.3	Sosionomiopiskelijoiden ajatuksia sosionomin (AMK) työllistymisestä ja työmarkkina-asemasta sekä omista työllistymis- ja työnäkymistään, Liikanen Hannamari (2018)	10
3	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	11
3.1	Tutkimusmenetelmät.....	11
3.2	Aineiston käsittely	12
4	TUTKIMUSTULOKSET	13
4.1	Vastaajajoukko	13
4.2	Kyselyvaihe.....	14
4.2.1	Opiskelu Lapin ammattikorkeakoulussa	14
4.2.2	Valmistumisen jälkeen.....	19
4.2.3	Nykyinen työ.....	23
5	POHDINTA	33
5.1	Johtopäätökset	33
5.2	Eettiset lähtökohdat	34
5.3	Jatkotutkimusaiheet	35
	LÄHTEET.....	36
	LIITTEET	38

1 JOHDANTO

”Mitä sosionomit tekevät?” Siinäpä kysymys, jonka useat sosionomit kuulevat. Sosionomi (AMK) tutkintonimike on ollut ammattikorkeakoulusta sosiaaalialalle valmistuneiden käytössä vuodesta 1999. Suomessa sosionomikoulutuksella on siis jo yli kaksikymmenvuotinen historia. Vuosien saatossa sosionomi ammatti on muotoutunut, vahvistunut ja tullut osaksi sosiaaalialaa. (Raatikainen, Rahikka, Saarnio & Vepsä 2020, 15) Sosionomin työkenttä ja työmahdollisuudet ovat laajat ja alati muuttuvat, jonka vuoksi ammatti voi näyttäytyä epämääräisenä ja vaikeasti määriteltävänä.

Tämän tutkimuksellisen opinnäytetyön tarkoitus on selvittää Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden sosionomien työllistymistä. Tutkimuksen avulla otetaan selvää myös sosionomien koulutukseen, työvalmiuksiin, työelämään sekä ammatin tulevaisuuteen liittyvistä kokemuksista ja näkemyksistä. Opinnäytetyö selkiyttää sosionomi (AMK) tutkintoa sekä avaa sosionomien työllistymistä, työmahdollisuuksia ja työn ominaisuuksia Lapin ammattikorkeakoulusta vuosina 2020 ja 2021 valmistuneiden sosionomien kokemuksiin pohjautuen. Opinnäytetyön toimeksiantaja on Lapin ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyössä kerätään, analysoidaan ja tuotetaan tietoa alemmasta korkeakoulututkinnosta, sosionomi (AMK).

Teoriaosuudessa perehdytään sosionomikoulutukseen niin valtakunnallisesti kuin Lapin ammattikorkeakoulussa. Lisäksi teoriaosuudessa tutustutaan sosiaaalialan työhön sekä työssä tarvittaviin sosionomin ominaisuuksiin. Tutkimusvaiheessa perehdytään tutkimuksen menetelmällisiin valintoihin sekä aineiston keräämiseen. Tuloksissa puolestaan syvennytään tutkimustuloksiin ja analysoidaan Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden sosionomien opinnoista saamia työvalmiuksia, työllistymistä, nykyistä työtä, sosiaaalialan arvostusta sekä alan tulevaisuuden näkymiä.

2 SOSIONOMI (AMK)

Yhteiskuntamme elää muutoksessa ja siten myös sosiaalialan työ kehittyy jatkuvasti vastaamaan erilaisiin yhteiskunnallisiin, yhteisöllisiin ja yksilöllisiin tarpeisiin. Sosionomit ovat merkittävässä roolissa kehittämässä ja toteuttamassa sosiaalialan muutosta, sillä työ määräytyy poliittisten ja yhteiskunnallisten muutosten, kuten lakimuutosten mukaisesti. Työhön liittyvät muutokset edellyttävät sosionomilta kykyä jatkuvaan oppimiseen ja kehittämiseen. Laadukas koulutus antaa sosionomeille valmiudet kohdata erilaisia yhteiskunnallisia muutoksia ja mukautua niiden edellyttämällä tavalla. Yhtä tärkeää on, että työelämässä työnantajat mahdollistavat tarvittavan osaamisen hankkimisen muuttuvassa yhteiskunnassa. (Raatikainen, Rahikka, Saarnio & Vepsä 2020, 15–20)

Sosionomit ovat kehittäjiä, jotka edistävät sosiaalialan uudistumista laajentaen ammatillista osaamistaan. Sosionomin työssä yhdistyy sosiaalialan perusosaamisen sekä teorian tiedon soveltaminen käytännön työhön. (Raatikainen ym. 2020, 5, 15–20) Sosionomiopinnoista valmistuu luovia, reflektioivia, osaamistaan arvostavia ja vahvan ammatti-identiteetin omaavia sosiaalialan ammattilaisia, jotka toiminnallaan edistävät ihmisten hyvinvointia. (Opintopolku 2023)

Sosionomi on ihmisen tukemisen ja auttamisen asiantuntija, joka hallitsee ihmisen kasvun ja kehityksen läpi elämänkaaren. Sosionomit työskentelevät eri ikäisten ja erilaisia taustoja omaavien ihmisten kanssa. Sosionomin keskeisin tehtävä on tukea ihmisten jokapäiväistä elämää, erityisesti arkea. Tukeminen käsittää ihmisten toimintakyvyn takaamisen ja elämänlaadun varmistamisen, eli ihmisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin. Keskeisimpiä arvoja työssä ovat inhimillisyys, yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus. Työn tarkoitus on vahvistaa yksilön tai yhteisön osallisuutta yhteisö- ja yhteiskuntatasolla sekä vaikuttaa yksilön asemaa vahvistuen eri rakenteisiin. Sosionomin työtehtävät ovat vaihtelevia ja monipuolisia. Tutkinnon suorittaneet sijoittuvat erilaisiin sosiaalialan tehtäviin kuten sosiaaliohjauksen, lastensuojelun, varhaiskasvatuksen tehtäviin sekä vaihteleviin järjestöjen ja hankkeiden tehtäviin. (Opintopolku 2023; Talentia 2023a)

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n sosionomiselvityksestä käy ilmi, että sosionomit ovat varsin tyytyväisiä tutkintoonsa ja kokevat työn vaativuustason vastaavan koulutusta. Sosiaalialalta valmistuneet työllistyvät hyvin ja siirtyvät nopeasti työelämään valmistumisen jälkeen. Työvoimatarpeen ennakoidaan edelleen kasvavan tulevina vuosina. Sote-uudistuksen myötä myös yrittäjyyden roolin on odotettu korostuvan. (Arene ry 2017, 25–26) Haasteeksi puolestaan voi muodostua työvoiman saatavuus ja riittävä osaaminen. Työvoiman saatavuuteen vaikuttavat nuorisoikäluokkien koko, alan vetovoimaisuus, koulutusten riittävyys ja läpäisyaste sekä työllistymisaste. (Viinamäki & Pohjola 2016)

Sote-uudistuksen lisäksi muutoksia sosionomien työkenttään tuo muu yhteiskunnallinen kehitys, kuten väestön ikääntyminen, eriarvoisuuden lisääntyminen, maahanmuutto ja digitalisaatio. Tulevaisuudessa sosionomeilta tullaan vaatimaan entistä monimuotoisempaa ja monialaisempaa osaamista. (Arene ry 2017, 28) Ihmisten perustarpeet säilyvät, mutta muutokset tuovat mukanaan uusia tarpeita ja siirtävät mahdollisesti työkentällä painopistettä totutusta toisaalle.

2.1 Sosionomikoulutus Suomessa

Sosionomi (AMK) tutkinnon voi suorittaa tällä hetkellä kuudessatoista eri ammattikorkeakoulussa kautta Suomen. Vuodesta 2006 lähtien koulutuksen laajuus on 210 opintopistettä ja tutkinnon suorittaminen kestää noin 3,5 vuotta. (Raatikainen ym. 2020, 15) Sosionomiopinnot koostuvat valtakunnallisista yhdessä sovituista osaamisalueista, joita ovat eettinen osaaminen, asiakastyöosaaminen, palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämisosaaminen sekä johtamisosaaminen. Opinnoissa korostuu tutkiva työote ja teorian ja käytännön yhteensovittaminen, joita sovelletaan harjoiteluissa sekä erilaisten projekti- ja kehittämistehtävien myötä. Lisäksi sosionomiopiskelija kehittää vuorovaikutusosaamistaan, tutkivaa työtettä sekä sosiaalialan asiantuntijuuttaan. Sosionomitutkinnon suorittanut on Valviran laillistamana sosiaalihuollon ammattihenkilö. Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuudet ja tehtävänimikkeet muuttuivat vuonna 2018 voimaan tulleessa uudessa varhaiskasvatuslaissa. Uuden lain myötä sosionomit eivät voi saada varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuutta. Nimikkeenä sen sijaan on varhaiskasvatuksen sosionomi. (Opintopolku 2023)

Sosionomikoulutus antaa valmiudet työskennellä sosiaalialan ammatillisen työn eri tehtäväalueilla. Koulutus voi kuitenkin vaihdella sisällöltään ammattikorkeakouluista riippuen hieman eri tavoin, mutta osaamisalueet ovat kuitenkin yhtenäiset. Sosionomin työkenttä on laaja ja siihen kuuluvat esimerkiksi lastensuojelu, varhaiskasvatus, nuorisotyö, perhetyö, aikuissosiaalityö, maahanmuuttajatyö, kriminaalihuolto, päihde- ja mielenterveystyö, vammaistyö ja ikääntyneiden sosiaalityö. Yleisimpiä tehtävänimikkeitä ovat sosiaaliohjaaja, palveluohjaaja, ohjaaja ja varhaiskasvatuksen sosionomi. (Opintopolku 2023)

2.2 Sosionomikoulutus Lapin ammattikorkeakoulussa

Lapin ammattikorkeakoulu järjestää sosionomikoulutuksia niin päivä-, monimuoto- kuin verkkototeutuksina. Opetus toteutetaan Kemin kampuksella ja verkkoympäristössä. Viime vuosina sosionomikoulutus on ollut ehdottomasti yksi Lapin ammattikorkeakoulun suosituimmista koulutuksista. Syksyn 2022 yhteishaussa Sosionomi (AMK) koulutus (verkko-opinnot) oli suosituin hakukohde kaikista Lapin ammattikorkeakoulun AMK-tutkinnoista. (Lapin AMK 2022; Lapin AMK 2023b)

Lapin ammattikorkeakoulussa sosionomiopintojen opetussuunnitelma on rakennettu vuositeemoittain. Ensimmäisenä vuositeemana opiskellaan sosiaalialan asiakastyön perusvalmiuksia ja sosiaalialan toiminnan perusteita. Lisäksi opintojen alussa tarkastellaan sosiaalialan arvoja, ammattieettisiä periaatteita sekä ihmiskäsitystä. Toisessa vuositeemassa aloitetaan profiloivat opinnot, jolloin valitaan ammatillisten osaamistavoitteiden mukaisesti opintoja. Lapin ammattikorkeakoulun sosionomikoulutuksen profiloivien opintojen sisällöt liittyvät esimerkiksi varhaiskasvatukseen, lastensuojeluun, aikuissosiaalityöhön, ikääntyneiden sosiaalityöhön, vammaistyöhön ja kuntoutukseen sekä projektiosaamiseen. Toisessa vuositeemassa opetellaan soveltamaan erilaisia työmenetelmiä ja yhdistämään teorian ja käytännön osaamista. Kolmannessa vuositeemassa korostuu asiakastyön tavoitteellisuus sekä palvelujärjestelmän ja työmenetelmien luova soveltaminen. Lisäksi kolmannessa vuositeemassa syvennyttään työyhteisö- ja organisaatio-osaamiseen. Neljännessä vuositeemassa puolestaan perehdytään johtamiseen ja organisaatiossa toimimiseen. Lisäksi neljännessä vuositeemassa

syvennyttäen sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Sosionomiopinnoissa osaaminen muodostuu teorian ja käytännön osaamisen yhdistymisestä. Tutkinnon 210 opintopisteestä 20 % muodostuu harjoitteluista, jotka jaksotetaan vastaamaan vuositeemojen osaamistavoitteita. (Lapin AMK 2023a)

2.3 Aiemmat tutkimukset

2.3.1 Talentian vastavalmistuneiden urapolut selvitys

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry tekee kahden vuoden välein vastavalmistuneiden urapolut selvityksen ja laatii siihen pohjautuen julkisen raportin. Selvityksen tarkoitus on saada ja tuottaa tietoa kahden edeltävän vuoden aikana valmistuneiden ammattijärjestön jäsenten urapoluista. Ensimmäinen Talentian vastavalmistuneiden urapolut selvitys ja raportti on vuodelta 2005 ja se käsittelee vuosina 2003 ja 2004 valmistuneiden työuraa. Viimeisin tutkimus vuodelta 2021 käsittelee vuosina 2019 ja 2020 sosiaalialan tutkintoon valmistuneita. (Talentia 2023b)

Viimeisimmän tutkimuksen mukaan 79 % vastanneista oli suorittanut viimeisimpänä tutkintonaan sosionomi (AMK) tutkinnon. Valmistuneet sosiaalialan korkeakoulutetut olivat pääasiassa tyytyväisiä saamaansa opetukseen ja suorittamaansa tutkintoon. Harjoitteluista koettiin olleen hyötyä työllistymisen kannalta valmistumisen jälkeen ja jopa opintojen aikana. Sosionomi (AMK) tutkinnon suorittaneista 66 prosenttia sai työpaikan jo ennen valmistumista, 21 % heti valmistumisen jälkeen ja loput 13 % saivat työpaikan valmistumisen jälkeen. Yli puolet sosionomi (AMK) tutkinnon suorittaneista työskentelivät julkisella sektorilla. Lisäksi puolet olivat vakituisessa työsuhteessa. Selvitykseen pohjautuen todettiin, että sosiaalialan korkeakoulutettujen tilanne alan työmarkkinoilla oli yhä hyvä. (Landgrén 2021)

2.3.2 Lapin AMK:n uraseurantakysely

Lapin ammattikorkeakoulu lähettää vuosittain viisi vuotta taaksepäin valmistuneille valtakunnallisen uraseurantakyselyn. Kyselyn avulla kerätään tietoa tyyty-

väisyydestä työuraan ja tutkintoon, työllistymisestä sekä työurasta. Tuloksia hyödynnetään ammattikorkeakoulun koulutusten kehittämiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö puolestaan hyödyntää saatuja tuloksia ammattikorkeakoulujen rahoituksen jakamisessa. Uraseurantakyselyyn pohjautuva raportti julkaistaan Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusessa. Viimeisimmän eli 2022 vuoden uraseurantakyselyn tuloksista selviää, että Lapin ammattikorkeakoulusta viisi vuotta sitten valmistuneet sosionomit ovat olleet varsin tyytyväisiä opintoihin ja koulutukseen. Tuloksista voi havaita, että yrittäjyystaidoissa olisi opintojen osalta kehitettävää, jotta valmistuneet sosionomit kokisivat yrittäjyystaitonsa vahvemmiksi. Kyselyyn oli vastannut 63 Lapin ammattikorkeakoulussa sosionomi (AMK) tutkinnon suorittanutta. (Lapin AMK 2019; Vipunen 2023)

2.3.3 Sosionomiopiskelijoiden ajatuksia sosionomin (AMK) työllistymisestä ja työmarkkina-asemasta sekä omista työllistymis- ja työnäkymistään, Liikanen Hannamari (2018)

Hannamari Liikanen on tehnyt vuonna 2018 opinnäytetyönä laadullisen tutkimuksen sosionomiopiskelijoiden työmarkkina-asemasta sekä työllistymis- ja työnäkymistä. Tutkimukseen oli kerättyä tietoa teemahaastattelujen avulla, jotka oli pidetty kuudelle Lapin ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijalle. Tutkimustulosten mukaan sosionomin työllistymistilanne nähtiin positiivisena ja työmahdollisuudet monipuolisina. Tutkimuksen mukaan myös opintojen aikana tehty työ vaikuttaa myönteisesti valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen. Haastetta työllistymiseen toi sosionomi nimikkeen tuntemattomuus, sosionomin työelämän roolin muotoutumiseen liittyvät haasteet sekä suuret hakijamäärät. (Liikanen 2018, 2)

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

3.1 Tutkimusmenetelmät

Tämän opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Aineiston kerääminen toteutettiin kyselyn avulla. Tutkimuksen mittarina toimi vakioitu sähköinen kyselylomake. Kyselylomakkeen kysymykset rakentuivat vastaamaan opinnäytetyön perimmäiseen tutkimuskysymykseen. Kysymykset saivat lopullisen muotonsa koekyselyn avulla, joka toteutettiin sosionomiopiskelijoille ennen varsinaisen kyselyn toteutusta. Kyselylomakkeessa tutkittiin kahtakymmentäviittä eri muuttujaa monivalintakysymysten avulla, jotka rakentuivat kolmesta eri vaiheesta (Liite2). (Vilka 2007, 13–28) Ensimmäisessä vaiheessa selvitettiin sosionomien kokemuksia opintojen ajalta, toisessa vaiheessa keskityttiin valmistumisen jälkeiseen aikaan ja viimeisessä vaiheessa puolestaan selvitettiin nykyistä työtilannetta. Sähköinen kysely toteutettiin Google Forms -kyselylomakkeen avulla. Kyselylle rajattiin kahden viikon vastausaika.

Tutkimus rajautui siten, että perusjoukoksi muodostuivat vuosina 2020 ja 2021 Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneet sosionomit (AMK). Perusjoukko valikoitui sillä perusteella, että tutkimuksessa pyrittiin keräämään mahdollisimman tuoretta tietoa sosionomien opinnoista ja työllistymisestä. Tutkimusluvan myötä opinnäytetyöhön saatiin Lapin ammattikorkeakoululta 2020 ja 2021 vuonna valmistuneista sosionomeista koostuva nimilista. Lapin ammattikorkeakoulu ei saanut luovuttaa valmistuneista muita tietoja kuin niiden nimet, jotka ovat antaneet luvan nimensä julkaisuun valmistumisen jälkeen.

Perusjoukon tavoittamiseksi suoritettiin yhteystietojen haku. Yhteystietojen haussa käytettiin Fonectan yhteystietohakua. Yhteystietohaun avulla löytyneet henkilöt muodostivat otoksen, joka tutkimuksessa edusti perusjoukkoa. Otokseen kuuluvat henkilöt tavoitettiin puhelimitse, jolloin opinnäytetyöstä annettiin tiivistetty suullinen saate. Suullisen saatteen jälkeen otantajoukkoon kuuluvat henkilöt saivat linkin sähköiseen kyselyyn haluamassaan muodossa joko tekstiviestitse tai sähköpostitse. Sähköisen kyselyn alussa oli saatekirje (Liite1), jossa oli yleis-

kielinen ja asiatyylinen sisältö. Saatekirjeen tarkoitus oli antaa lisää tietoa tutkimuksesta tutkittaville ja vahvistaa siten tutkimuksen luotettavuutta. (Vilka 2007, 51–65)

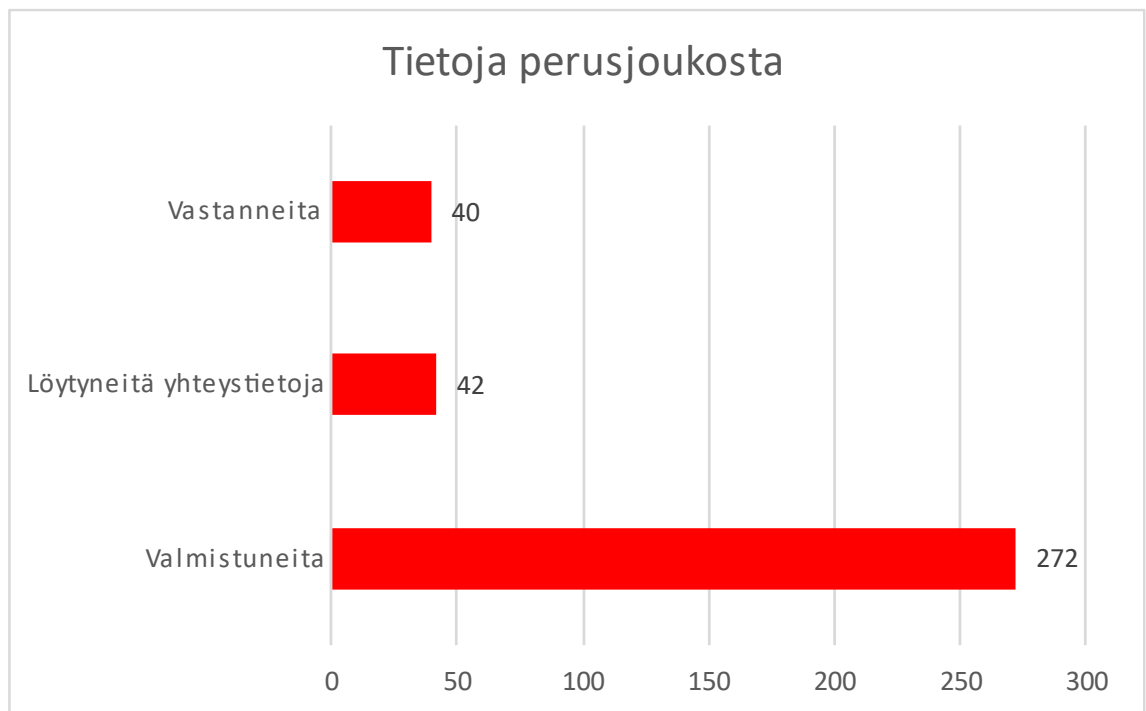
3.2 Aineiston käsittely

Aineiston käsittely alkoi kyselyn vastausajan päätyttyä vastausten tarkistamisella ja läpikäynnillä. Käsittelyvaiheessa monivalintakysymysten tulokset vietiin Google Forms ohjelmasta Microsoft Excel taulukkolaskentaohjelmaan ja muutettiin numeraalisesti tutkittavaan muotoon. Excel -ohjelman avulla monivalintakysymysten vastauksista muodostettiin graafisia pylväs- ja piirakkakuvioita. Tässä opinnäytetyössä tulokset päätettiin esittää graafisten kuvioiden avulla, sillä ne helpottivat vastausten analysointia ja auttoivat tulosten tulkitsemisessä.

4 TUTKIMUSTULOKSET

4.1 Vastaajajoukko

Opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa tiedostettiin, että tutkimuksen kannalta suurimpana haasteena oli perusjoukon tavoittaminen ja riittävän otoksen saaminen. Yhteystietohaun tiedettiin karsivan merkittävän osan perusjoukosta. Tämän vuoksi tavoitettujen otokseen kuuluvien henkilöiden osallistuminen tutkimukseen oli erityisen tärkeää. Vastauksia haluttiin mahdollisimman paljon riittävän tiedon ja tutkimuksen luotettavuuden saavuttamiseksi.

Kuvio 1. Perusjoukko

Kaikkiaan perusjoukkoon kuului 272 Lapin ammattikorkeakoulusta vuosina 2020 ja 2021 valmistunutta sosionomia (AMK), jotka olivat antaneet suostumuksensa nimensä julkaisuun valmistumisen yhteydessä ja olivat näin ollen käytettävissä tiedonhaussa. Näistä 272:sta valmistuneesta tavoitettiin Fonectan yhteystietohaun avulla 42 henkilöä. Tavoitetuista henkilöistä 40 osallistui tutkimukseen (Kuvio 1).

Kuvio 2. Vastaajien valmistumisvuodet

Ensimmäisessä kysymyksessä selvitettiin vastaajien valmistumisvuotta. Kysely toteutettiin kahden eri valmistumisvuoden sosionomeille. Otantajoukoksi valikoitui ne henkilöt, jotka tavoitettiin yhteystietohaun myötä. Otantajoukko muodostui hyvin sattumanvaraisesti. Kuten kuviosta havaitaan (Kuvio 2), vastaajat jakautuivat varsin tasaisesti 2020 ja 2021 vuosina valmistuneiden kesken, vaikka otantajoukon muodostuminen ei ollut suunniteltua.

4.2 Kyselyvaihe

Kysely toteutettiin ajalla 14.3-28.3.2023. Sähköisen kyselylomakkeen avulla kyselyyn pystyi vastaamaan itselle sopivana ajankohtana vastausajan puitteissa. Kyselyyn vastaaminen vei noin 10 minuuttia. Kyselyyn vastattiin anonyymisti, eikä siihen osallistuminen vaatinut vastaajalta kirjautumista tai rekisteröitymistä.

4.2.1 Opiskelu Lapin ammattikorkeakoulussa

Kysely alkoi osiolla, jolla kartoitettiin tietoa siitä, millaisia valmiuksia ja lähtökohtia vastaajilla oli sosionomin koulutukseen. Lisäksi osiossa selvitettiin, millaisia val-

miuksia vastaajat olivat saaneet työelämään sosionomikoulutuksen myötä. Osi-
ossa otettiin myös selvää harjoittelujen vaikutuksesta työllistymiseen valmistumi-
sen jälkeen.

Kuvio 3. Edeltävä sosiaalialan kokemus

Kysymyksen tarkoitus oli selvittää vastaajien lähtökohtia ja valmiuksia sosionomiopinnoille. Vastaajat pystyivät valitsemaan kysymykseen useampia vastauksia. Kuvio 3 havaitaan, että yli puolet vastaajista omasi aiempaa työkokemusta sosiaalialalta ja vastaajista 12 oli opiskellut sosiaalialaa aiemmin. Tuloksista voidaan päätellä, että sosiaalialan töitä tehdään usein myös ilman alan koulutusta. Lisäksi tuloksista nähdään, että ala ja opinnot vetävät puoleensa suhteellisen tasaisesti sekä niitä, joilla ei ole aiempaa sosiaalialan kokemusta, että niitä, jotka ovat opiskelleet alaa aiemmin.

Kuvio 4. Opintojen antamat valmiudet sosiaalialan kompetenssit huomioiden

Kysymyksellä pyrittiin selvittämään, millaisia valmiuksia Lapin ammattikorkeakoulun sosionomiopinnot antoivat työelämään peilaten sosiaalialan kompetensseihin. Tavoitteena oli kartoittaa koettua osaamista ja selvittää, mitä valmiuksia koulutus on antanut sosionomeille työelämään. Ammattikorkeakoulu puolestaan voi saada tuloksista evästyksiä opintokokonaisuuden kehittämiseen tulevaisuudessa.

Vastaajat pystyivät valitsemaan kysymykseen useampia vastauksia. Kuviosta voidaan havaita (Kuvio 4), että vahvimaksi koettu osaaminen liittyi palvelujärjestelmän tuntemukseen. Tämän lisäksi yli puolet vastaajista koki opintojen antaneen ja vahvistaneen lainopillista osaamista, eettisiä valmiuksia, asiakastyön valmiuksia, kohtaamis- ja vuorovaikutustaitoja sekä yhteiskuntaosaamisen valmiuksia. Tulos kuvastaa, että jokapäiväisessä työssä tarvittavia valmiuksia on saavutettu eniten.

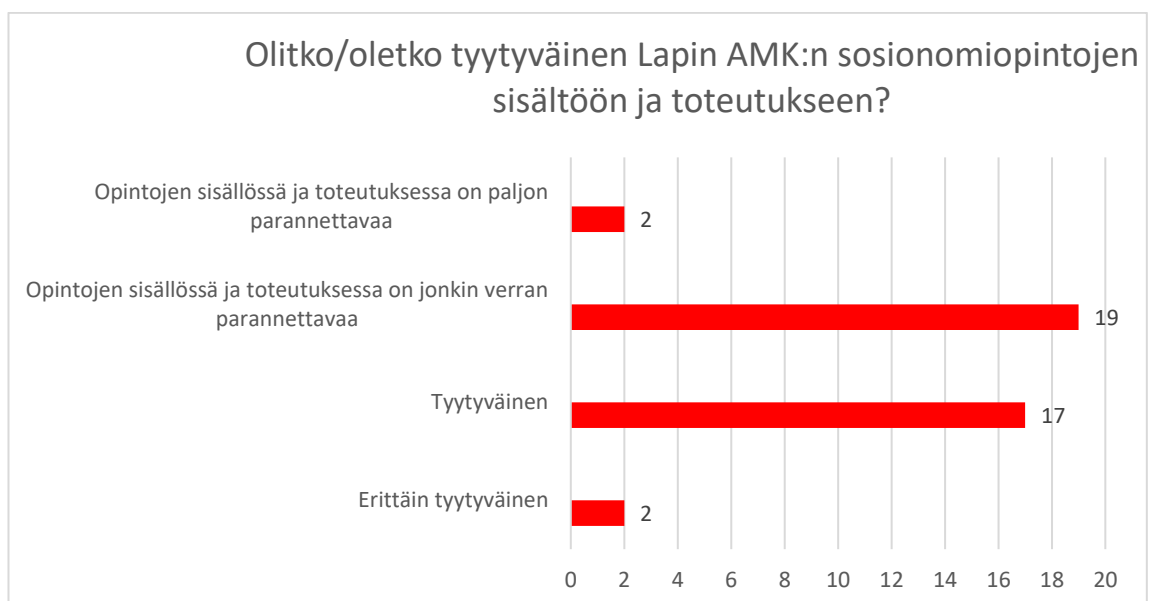
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaamiseen liittyviä suunnittelu-, muutos- ja kehittämistyön valmiuksia sekä johtamis- ja yrittäjyysvalmiuksia sen sijaan koettiin opintojen antaneen vähemmän. Jatkuvassa muutoksessa työskenteleminen ja mahdollinen yrittäjyyden roolin korostuminen voi johtaa näiden valmiuksien enentistä suurempaan merkitykseen tulevaisuudessa.

Kuvio 5. Opintojen antamat valmiudet työelämään

Kysymyksellä pyrittiin selvittämään, millaiset valmiudet työelämään vastaajat kokivat opintojen myötä saaneensa. Suurin osa vastanneista oli tyytyväisiä Lapin ammattikorkeakoulun sosionomiopintojen antamiin työelämän valmiuksiin. Kuvio 5 nähdään, että 75 % vastaajista koki saaneensa opintojen myötä joko erinomaiset tai hyvät valmiudet työelämäänsä. Tämän perusteella sosionomiopinnot Lapin ammattikorkeakoulussa ovat vastanneet hyvin sosiaalialan työn edellyttämään osaamiseen. Kuitenkin joka neljäs on kokenut saaneensa vain kohtalaiset valmiudet työelämään, joten koettujen puutteiden selvittäminen voisi auttaa ammattikorkeakoulua kehittämään opintokokonaisuutta entistäkin paremmaksi.

Kuvio 6. Tyytyväisyys opintoihin

Kysymyksen avulla selvitettiin vastaajien tyytyväisyyttä Lapin ammattikorkeakoulun sosionomiopintojen sisältöön ja opintojen toteutukseen. Vaikka suurin osa vastanneista oli tyytyväisiä opintojen antamiin työelämän valmiuksiin (Kuvio 5), koki noin puolet vastaajista silti Lapin ammattikorkeakoulun sosionomiopintojen sisällössä ja toteutuksessa olevan parannettavaa. Kuitenkin vain 5 % vastanneista koki opintojen sisällössä ja toteutuksessa olleen merkittäviä puutteita.

Koettujen puutteiden selvittäminen vaatisi erillisen tutkimuksen. Toisaalta tulos voi myös kuvastaa alalla tapahtuvien muutosten vaikutuksia opintoihin ja tarvetta reagoida muutoksiin entistä enemmän ennakkoiden. Opiskelijoiden kuulemisesta ja heidän kokemiensa puutteiden selvittämisestä voisi olla hyötyä tulvaisuuden koulutuskokonaisuutta suunniteltaessa. Koulutuksen sisällöllä ja toteutuksella on suuri merkitys alan houkuttelevuudenkin kannalta.

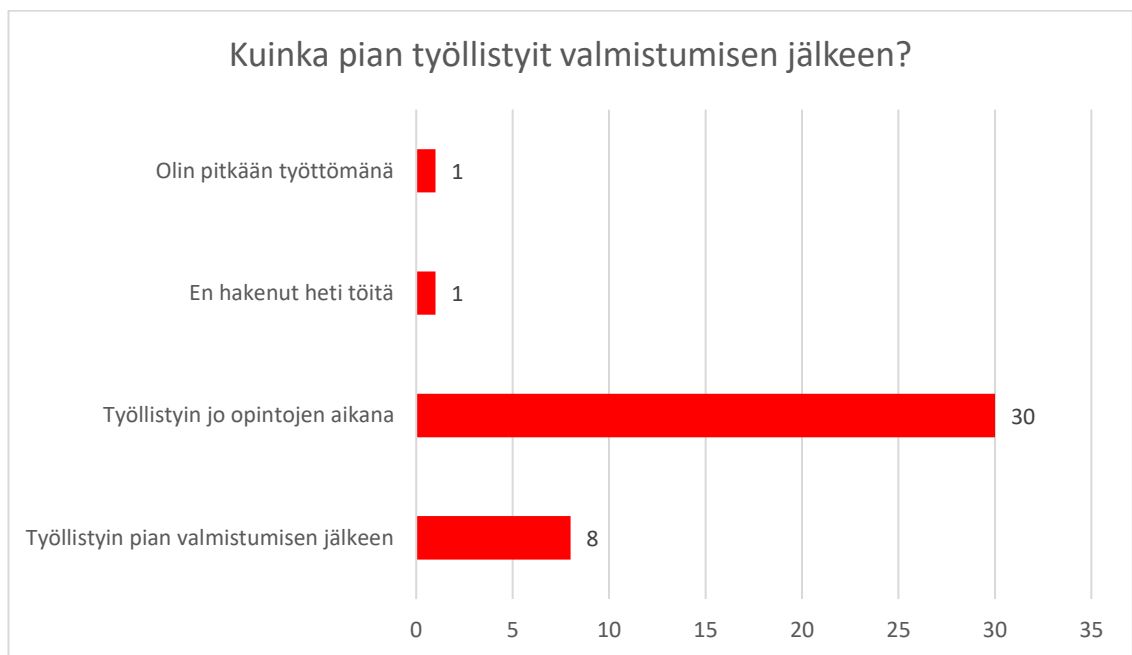
Kuvio 7. Harjoittelun vaikutukset työllistymiseen

Kysymyksen avulla selvitettiin, koettiinko harjoitteluilla olleen myönteistä vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen. Kuviosta nähdään (Kuvio 7), että yli puolet vastaajista koki harjoitteluista olleen apua työllistymiseen. Kaikkiaan 95 % vastanneista koki harjoitteluilla olleen jonkinlaisia myönteistä vaikutusta työllistymiseen. Harjoittelupaikan valintaan kannattaa siis panostaa. Tuloksen perusteella opiskelijoiden olisi tärkeää pohtia ennen harjoittelun aloittamista, mihin työ-

hön he mahdollisesti haluaisivat jatkossa työllistyä ja millaisia valmiuksia he harjoittelusta haluavat saada. Ennen kaikkea heidän kannattaisi pohtia, mikä harjoittelupaikka tukisi parhaiten heidän työllistymistään haluamaansa työhön sosionomin työkentällä. Harjoitteluilla on myönteisiä vaikutuksia työllistymiseen, joten harjoitteluiden merkitystä opintokokonaisuudessa voidaan pitää suurena.

4.2.2 Valmistumisen jälkeen

Koulutusta koskevan kysymysvaiheen jälkeen kyselyssä siirryttiin tutkimaan otantajoukon valmistumisen jälkeistä aikaa, eli urapolun alkutaivalta. Lisäksi osuudessa otettiin selvää siitä, kokevatko vastaajat, että sosionomi (AMK) tutkintoa arvostetaan ja olisivatko he valmiita suosittelemaan sosionomiopintoja. Tässä osuudessa selvitettiin myös vastaajien jatko-opiskeluun ja alanvaihtoon liittyviä suunnitelmia.

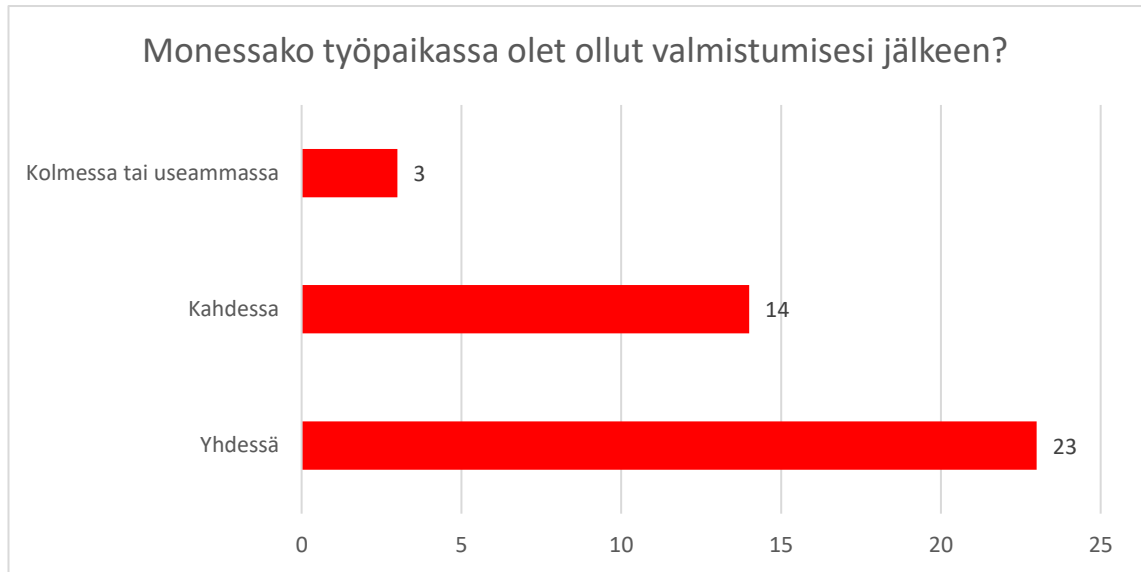
Kuvio 8. Työllistyminen valmistumisen jälkeen

Kysymyksen avulla pyrittiin selvittämään, miten tuoreet sosionomit työllistyivät koulutuksen päätyttyä. Kuvioista 8 nähdään, että 75 % vastanneista oli työllistynyt jo opintojen aikana. Tämän lisäksi kaksikymmentä prosenttia vastaajista oli työllistynyt pian valmistumisen jälkeen. Kyselystä saatujen tulosten mukaan sosionomi (AMK) tutkinnon suorittaneiden työllistymisprosentti oli korkea, sillä se oli 95 %. Tähän perustuen vastaajien voidaan todeta työllistyneen erittäin hyvin.

Kuvio 9. Ensimmäisen työn vastaavuus koulutukseen

Kysymyksen avulla selvitettiin, olivatko vastavalmistuneet sosionomit työllistyneet heti valmistuttuaan koulutusta vastaavaan työhön. Kuviosta huomataan (Kuvio 9), että jopa 90 % vastanneista työllistyi sosionomi (AMK) koulutusta vastaavaan työhön heti valmistumisensa jälkeen. 10 % vastaajista teki ensimmäisenä työnä valmistumisensa jälkeen sellaista työtä, joka ei vastannut heidän juuri suorittamaansa koulutusta. Tuloksen perusteella merkittävä osa koulutuksen saaneista työskenteli heti valmistuttuaan alalla, johon heitä oli koulutuksessa pyritty valmistamaan ja ohjaamaan. Nopea työllistyminen koulutusta vastaavalle alalle on sellainen tekijä, jota kannattaisi hyödyntää alan markkinoinnissa. Toisaalta voidaan myös todeta, että työnantajat ovat palkanneet vastavalmistuneita avoimiin työtehtäviin kiittävästi.

Kuvio 10. Työpaikkojen määrä

Kysymyksen avulla selvitettiin työpaikkojen vaihtuvuutta vastaajien keskuudessa. Kuvio 10 voidaan havaita, että yli puolet vastaajista työskenteli yhä samalle työnantajalle kuin valmistumisensa jälkeen. 35 % vastanneista oli työskennellyt valmistumisen jälkeen kahdelle eri työnantajalle. Vain kolme vastaajaa oli työskennellyt joko kolmessa tai useammassa työpaikassa. Työpaikkojen vaihtuvuus ei siten ole ollut kovin suurta, mikä on erityisen positiivista työnantajien näkökulmasta.

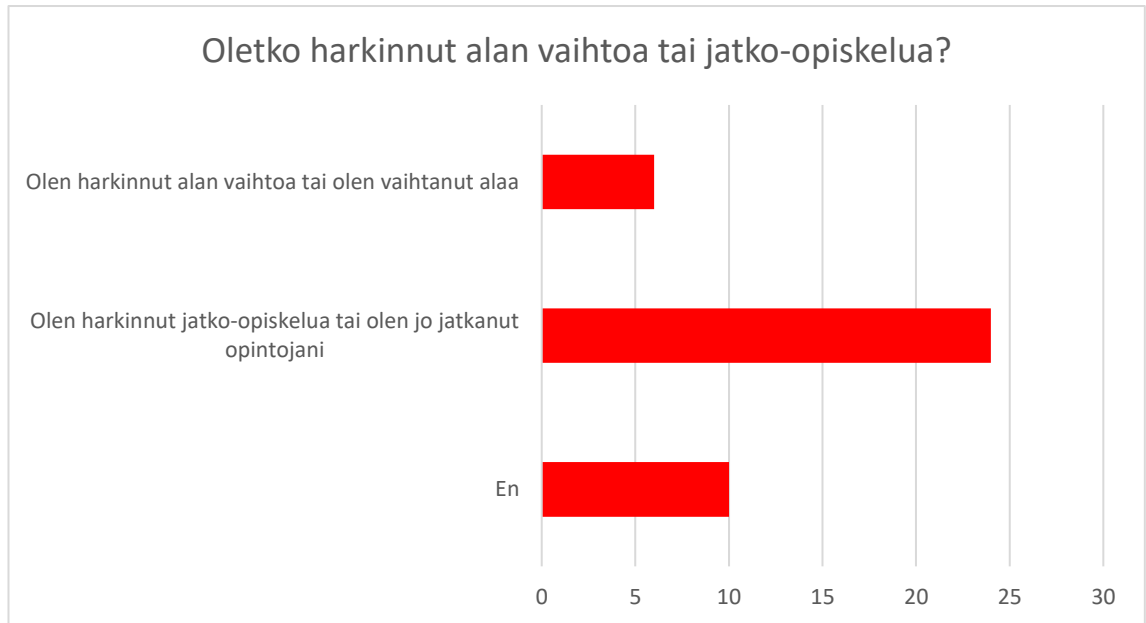
Kuvio 11. Tutkinnon arvostus

Tämän kysymyksen tarkoitus oli selvittää, millaisia kokemuksia vastaajilla oli heidän suorittamaansa tutkintoon kohdistuvasta arvostuksesta. Kaikki vastaajat kokivat, että heidän tutkintoaan arvostetaan (Kuvio 11), vaikka koetun arvostuksen määrässä olikin eroja. Hieman yli puolet kyselyyn vastanneista koki, ettei heidän suorittamaansa tutkintoa täysin arvostettu. Koetun osittaisen arvostuksen taustalla olevia syitä on kuitenkin mahdotonta arvioida tämän kyselyn perusteella. Kukaan vastaajista ei kokenut, ettei hänen suorittamaansa tutkintoaan olisi arvostettu ollenkaan.

Kuvio 12. Sosionomiopintojen suosittelu

Kysymyksellä selvitettiin, olisivatko vastaajat valmiita suosittelemaan sosionomiopintoja Lapin ammattikorkeakoulussa tai muussa ammattikorkeakoulussa. Kuviosta 12 nähdään, että kaikki vastanneet olisivat suositelleet sosionomi (AMK) tutkinnon suorittamista. Tuloksen perusteella vastaajat ovat olleet tyytyväisiä koulutukseen ja suorittamaansa tutkintoon sekä työskentelyyn sosiaalialalla sosionomin roolissa. Tulosta voidaan pitää alan houkuttelevuuden kannalta erittäin merkityksellisenä.

Kuvio 13. Urasuunnitelmat

Kysymyksen avulla selvitettiin, kuuluiko vastaajien urasuunnitelmiin jatko-opiskelua tai alanvaihtoa. Kuvioista 13 nähtävien tuloksien mukaan yli puolet vastanneista harkitsi jatko-opiskelua tai olivat jo jatkaneet opintojaan. Vastanneista 25 % ei ollut harkinnut alanvaihtoa eikä jatko-opintoja. Sen sijaan 15 % vastanneista oli harkinnut alanvaihtoa tai lähteneet sosiaalialalta, vaikka valmistumisesta oli ehtinyt kulua vain kahdesta kolmeen vuotta.

Joka neljäs vastaaja oli tyytyväinen uransa nykytilaan. Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset ja alalla tapahtuvat uudistukset voivat taasen osaltaan selittää jatko-opintojen suosiota jo pian valmistumisen jälkeen. Tulosten perusteella merkittävä enemmistö vastaajista halusi jatkaa työskentelyä sosiaalialan eri työtehtävien parissa itseään kehittäen.

4.2.3 Nykyinen työ

Valmistumisen jälkeistä aikaa tutkivan osion jälkeen oli kyselyn viimeinen vaihe, jossa syvennyttiin vastaajien senhetkiseen työhön. Näiden monivalintakysymysten avulla kerättiin yksityiskohtaista tietoa vastaajien työsuhteesta, työajasta, palkasta, työkentästä sekä työtyytyväisyydestä. Lisäksi osiossa selvitettiin vastaajien näkemyksiä sosiaalialan maineesta, alan tulevaisuudesta sekä omista ete-

nemismahdollisuuksista. Näiden kysymysten myötä saatiin vastaus siihen, min-käläisiin töihin vuosina 2020 ja 2021 valmistuneet sosionomit olivat urallaan pää-tyneet.

Kuvio 14. Työsuhde

Kysymyksellä pyrittiin selvittämään, millaisissa työsuhteissa tuoreet sosionomit työskentelivät. Kuvio 14 huomataan, että merkittävä enemmistö, 77 % vastanneista työskenteli vastaushetkellä vakituudessa. Loput vastanneista olivat määräaikaisissa työsuhteissa. Yksikään vastaajista ei ollut vastaushetkellä työttömänä eikä omasta tahdostaan työelämän ulkopuolella (esimerkiksi opiskelija). Tulokset puhuvat puolestaan vastaajien hyvästä työllistymistilanteesta.

Kuvio 15. Työaika

Tällä kysymyksellä selvitettiin, tekivätkö vastaajat kokopäivätyötä, osa-aikaista työtä, työskentelivätkö he yrittäjänä vai olivatko he työttömiä. 95 % vastanneista oli kokopäivätyössä ja viisi prosenttia vastaajista osa-aikaisessa työssä (Kuvio 15). Kukaan vastaajista ei työskennellyt yrittäjänä, eikä kukaan ollut työttön. Reilu enemmistö valmistuneista sosionomeista oli kokopäivätyössä.

Kuvio 16. Työvuorot

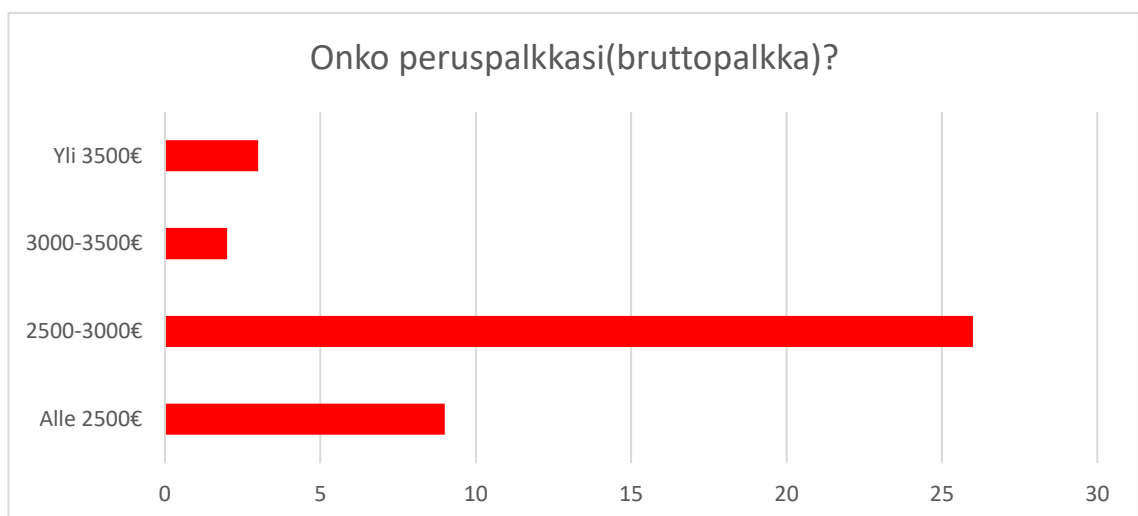
Tämän kysymyksen avulla selvitettiin, millaisissa työvuoroissa vastaajat työskentelivät. Kuviosta 16 nähdään, että suurin osa vastaajista työskenteli päivätyössä. Kymmenen prosenttia vastanneista teki kaksivuorotyötä. Vastanneista 5 % oli

kolmivuorotyössä, eli tekivät myös yötyötä. Tuloksista voidaan päätellä, että enemmistö vastaajista teki säännöllistä päivätyötä.

Kuvio 17. Työnantajasektori

Kysymyksellä selvitettiin, minkä sektorin työnantajalla vastaajat työskentelivät. Yli puolet vastanneista työskenteli julkisella sektorilla. Yksityinen sektori työllisti vastanneista yli 20 %. Järjestöissä, yhdistyksissä ja säätiöissä työskenteli viisitoista prosenttia vastanneista. Projekti- ja hanketyötä teki alle 10 % vastanneista. Kuvioista 17 nähdään, että sosionomien merkittävin työllistäjä oli odotetusti julkinen sektori. Toisaalta Sote-uudistuksen myötä myös yrittäjyyden ja yksityisen sektorin roolin on odotettu korostuvan.

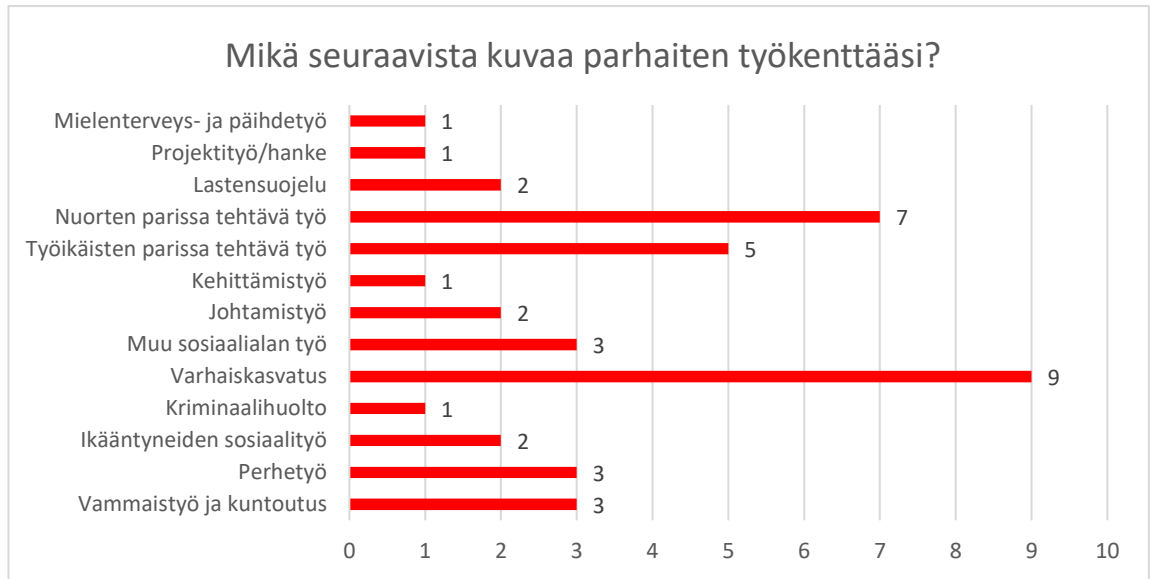
Kuvio 18. Palkkaus

Kysymyksen avulla selvitettiin minkä suuruista peruspalkkaa valmistuneet sosionomit kuukausittain saivat. Vastauksien vertailukelpoisuuden vuoksi kysymyksellä selvitettiin vastaajien bruttopalkkaa ilman lisiä. Kuviosta 18 havaitaan, että yli puolet vastaajista kertoivat peruspalkkansa olleen 2500–3000 euroa. Yli 20 % vastanneista ansaitsi kuukausittain bruttopalkkaa alle 2500 euroa. Viisi prosenttia vastanneista sai kuukausittain bruttopalkkaa 3000–3500 euroa ja noin 8 % vastanneista ansaitsi bruttopalkkaa kuukausittain yli 3500 euroa. Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentian palkkasuosituksen mukaan laillistetun sosionomin tehtäväkohtainen lähtöpalkka tulisi olla 3500 euroa kuukaudessa (Talentia 2021). Kyselyn tuloksen perusteella voidaan todeta, että palkkasuosituksen mukaisiin sosionomin palkkoihin on vielä todellisuudessa paljon matkaa, sillä vain 8 % vastanneista ansaitsi suosituksen mukaista palkkaa.

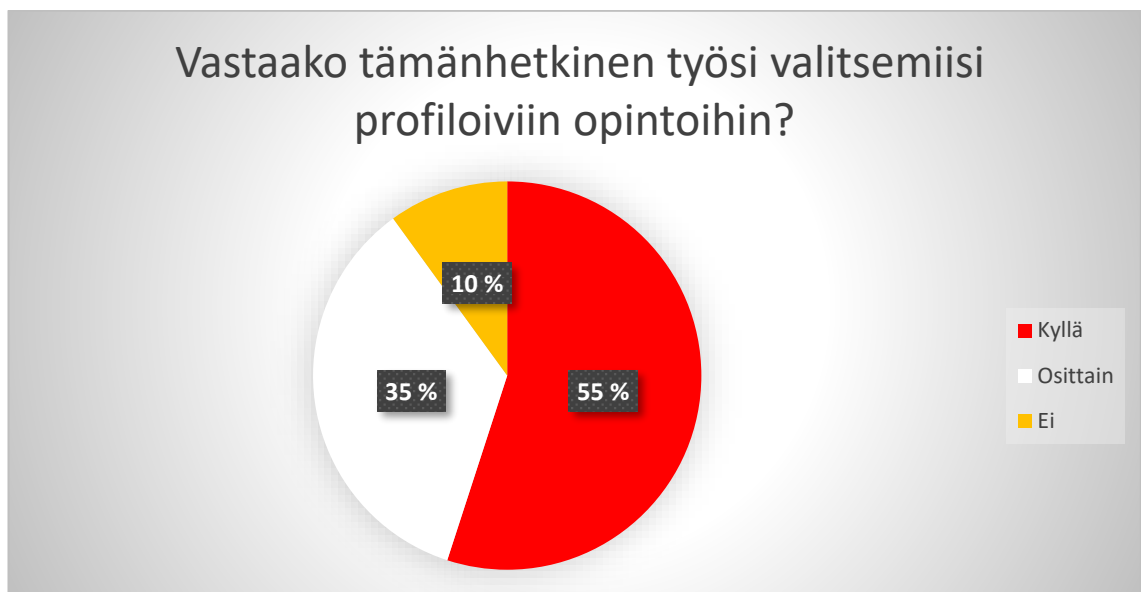
Kuvio 19. Työpaikan sijainti

Kysymyksen tarkoitus oli selvittää, missä päin Suomea Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneet sosionomit työskentelivät. Enemmistö vastaajista työskenteli Lapissa (Kuvio 19) ja 40 % muualla Suomessa. Tulokseen todennäköisesti vaikuttaa monimuoto-opintojen luomat mahdollisuudet. Jo lähitulevaisuudessa Lapin ammattikorkeakoulusta voi valmistua sosionomeja vielä laajemmin ympäri Suomea, sillä Lapin ammattikorkeakoulussa on mahdollista opiskella sosionomiksi myös verkko-opintoina. (Lapin AMK 2023b). Toisaalta myös sähköisten palvelujen yleistyminen ja tarjonnan lisääntyminen vähentää paikkasidonnaisuutta.

Kuvio 20. Työkenttä

Kysymyksen avulla kartoitettiin, millaisilla työkentillä vastaajat työskentelivät. Tuloksen perusteella lasten ja nuorten parissa työskenneltiin eniten. Työikäisten parissa työskenteli noin 13 % vastaajista. Kuvio 20 voidaan havaita, että sosionomin työkenttä on laaja, ja vastaajat olivat hajautuneet varsin tasaisesti työkentälle. Sosionomin työkentän laajuus on ehdottomasti yksi alan valttikortteja. Väestön ikärakenteen muutos voi ohjata painotuksia tulevaisuudessa lapsista ja nuorista suurempien ikäluokkien pariin. Vastausvaihtoehtoina oli myös maahanmuuttajatyö ja sosiaalialan ulkopuolinen työ. Vastanneista yksikään ei työskennellyt maahanmuuttajatyössä tai sosiaalialan ulkopuolisessa työssä.

Kuvio 21. Profiloivien opintojen vastaavuus työhön

Kysymyksellä pyrittiin selvittämään, olivatko vastaajien opiskeluaikana valitsemat profiloivat opinnot vastanneet heidän työtänsä. Kuviosta 21 huomataan, että yli puolet vastaajista teki työtä, joka vastasi heidän valitsemiaan profiloivia opintoja. 35 % vastaajista puolestaan koki, että työ vastasi osittain heidän valitsemiaan profiloivia opintoja. Ainoastaan 10 % kyselyyn vastanneista teki työtä, joka ei vastannut heidän opiskeluaikanaan valitsemia profiloivia opintoja. Tulokset korostava profiloivien opintojen merkitystä. Tämän vuoksi on tärkeää, että opiskelija valitsee profiloivat opinnot huolellisesti ja harkiten, omia kiinnostuksen kohteita mukaillen. Opinto-ohjaajan kanssa käytävät keskustelut voivat auttaa opiskelijaa valitsemaan urasuunnitelmien kannalta parhaat vaihtoehdot.

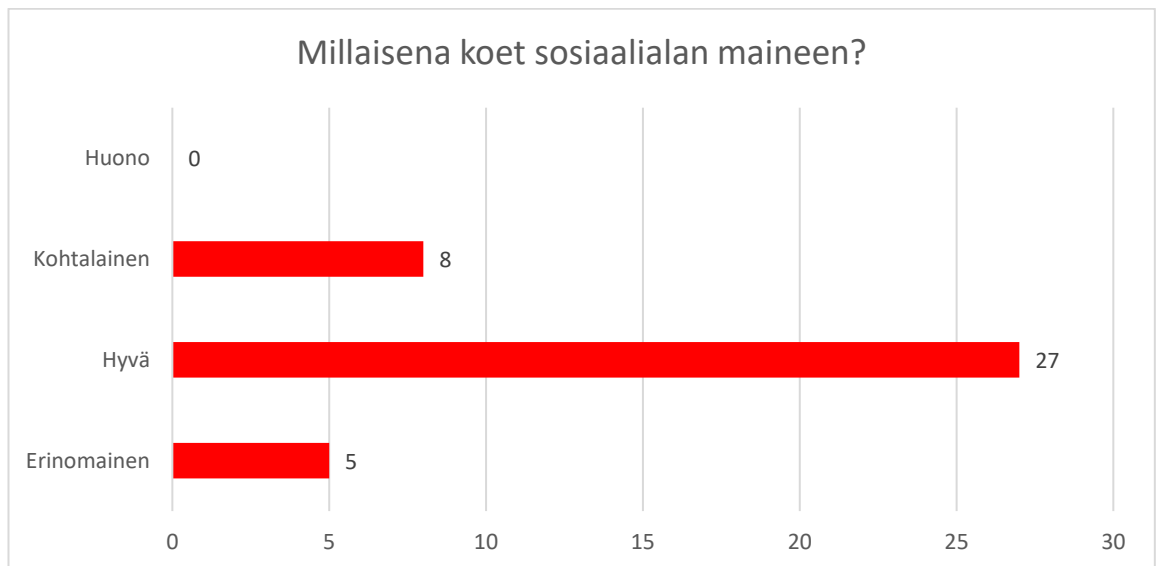
Kuvio 22. Työtyytyväisyys

Kysymyksen avulla kartoitettiin vastaajien työtyytyväisyyttä. Työhönsä oli tyytyväisiä 70 % vastanneista ja osittain tyytyväisiä 30 % vastanneista (Kuvio 22). Kukaan ei kuitenkaan ollut täysin tyytymätön työhönsä. Laajalla työkentällä mieleisen työn löytäminen on helpompaa. Itsensä ja työnsä kehittäminen on suuressa roolissa sosionomin työssä, joten vaikutusmahdollisuudet auttavat muovaamaan työnkuvasta mieluisan. Tulosten perusteella on mahdotonta tulkita, mikä vastaajien työtyytyväisyyttä osittain alensi.

Kuvio 23. Oman alan löytäminen

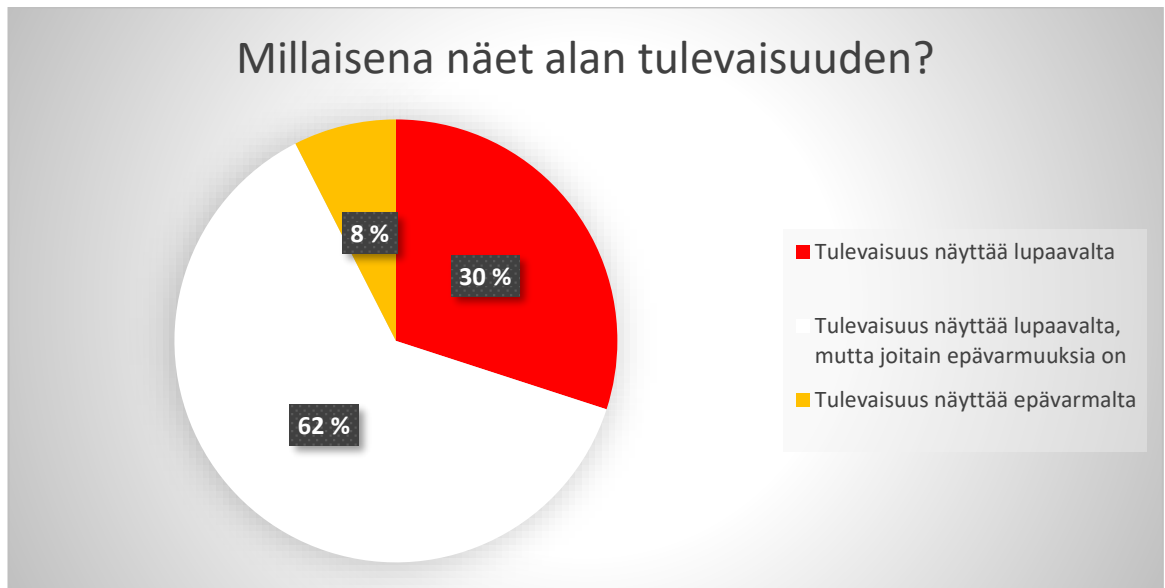
Kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, kokivatko vastaajat sosiaalialan olevan heidän oma alansa. Kaikki vastanneet kokivat olevansa omalla alallaan. (Kuvio 23). Tuloksesta voidaan päätellä sosiaalialan vetävän puoleensa henkilöitä, jotka kokevat aitoa kiinnostusta alaa kohtaan.

Kuvio 24. Sosiaalialan maine

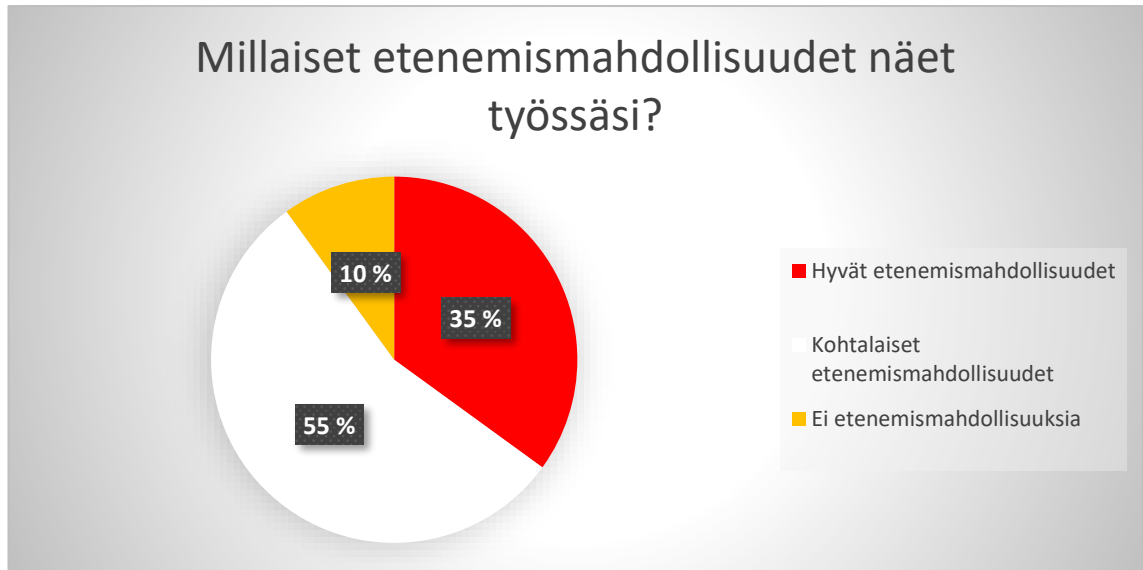
Kysymyksellä kartoitettiin vastaajien näkemyksiä sosiaalialan maineesta. Enemmistö vastaajista, yli 65 % näki sosiaalialan maineen hyvänä. Noin kolmetoista prosenttia vastaajista näki sosiaalialan maineen erinomaisena. Viidennes vastaajista koki sosiaalialan maineen kohtalaiseksi. Yksikään vastaaja ei kokenut sosiaalialalla olevan huonoa mainetta. Alan maineesta on tärkeä pitää huolta,

sillä maineella on suuri merkitys alan houkuttelevuudelle. Hyväksi koettu maine kannustaa tekemään työtä laadukkaasti saavutettu maine säilyttäen.

Kuvio 25. Alan tulevaisuus

Kysymyksen tarkoitus oli kartoittaa vastaajien näkemyksiä sosiaalialan tulevaisuudesta. Kuvio 25 havaitaan, että 30 % vastaajista näki sosiaalialan tulevaisuuden lupaavana. Selkeä enemmistö vastaajista, 62 prosenttia koki sosiaalialan tulevaisuuden näyttävän lupaavalta, mutta epävarmuuksiakin oli havaittavissa. Merkittävää epävarmuutta sosiaalialan tulevaisuudessa näki kahdeksan prosenttia kaikista vastaajista. Epävarmuudet voivat liittyä ainakin osin sosiaalialan suuriin muutoksiin, joita ala käy parhaillaan läpi ja joita on näkyvissä myös lähitulevaisuudessa. Toisaalta kasvava palveluiden tarve ja siten lisääntyvä työvoiman tarve vahvistaa alan tulevaisuutta, vaikka vaatimukset työstä suoriutumiseksi kasvavat samassa tahdissa.

26. Uran etenemismahdollisuudet

Kyselyn viimeisessä kysymyksessä selvitettiin vastaajien näkemyksiä uran etenemismahdollisuuksista. Kuviosta 26 havaitaan, että yli puolet vastanneista näkivät heillä olevan kohtalaiset etenemismahdollisuudet työssään. Reilu kolmannes vastaajista näki työssään hyvät etenemismahdollisuudet. Sen sijaan 10 % vastanneista ei nähnyt silloisessa työssään etenemismahdollisuuksia laisinkaan. Merkittävällä enemmistöllä vastaajista oli mahdollisuudet edetä urallaan työsänsä ja tämä oletettavasti näkyy myös työtyytyväisyyttä mittaavan kysymyksen tuloksissa.

5 POHDINTA

5.1 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden sosionomien työllistymistä. Lisäksi opinnäytetyössä haluttiin tutkia valmistuneiden sosionomien koulutukseen ja työvalmiuksiin liittyviä kokemuksia sekä työuran ominaisuuksia. Tutkimustuloksien saavuttamiseksi osana opinnäytetyötä toteutettiin kyselytutkimus Lapin ammattikorkeakoulusta vuosina 2020 ja 2021 valmistuneille sosionomeille. Kysely toteutettiin viime vuosina valmistuneille sosionomeille, jotta tieto olisi mahdollisimman tuoretta sekä ajantasaista ja siten vahvistaisi määrällisen tutkimuksen luotettavuutta. Yhteystietohaun myötä perusjoukosta karsiutui suurin osa ja lopullinen otos muodostui neljästäkymmenestä tavoitetusta henkilöstä, jotka vastasivat sähköiseen kyselyyn.

Otos oli perusjoukkoon nähden välttävä, sillä perusjoukosta tavoitettiin noin 15 prosenttia. Todennäköisesti näillä käytössä olleilla menetelmillä tavoitettiin kuitenkin suurin mahdollinen vastaajajoukko huomioiden, että perusjoukon tavoittamiseksi oli lähtökohtaisesti saatavilla vain nimilista. Tutkimuksen luotettavuutta olisi lisännyt suurempi vastaajajoukko. Tavoitetuista henkilöistä 95 % vastasi kyselyyn. Otos oli riittävä edustamaan perusjoukkoa, sillä monivalintakysymysten vastaukset jakautuivat selkeästi.

Niukasta vastaajajoukosta huolimatta, tutkimuksessa saatujen tulosten perusteella voidaan havaita Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden sosionomien työllistyneen varsin hyvin. Kaikki kyselyyn vastanneet olivat kyselyhetkellä työsuhteessa ja näistä työsuhteista suurin osa oli vakituisia. Lisäksi kaikki kyselyyn vastanneet kokivat työskentelevänsä omalla alallaan, joka kertoo sosionomien aidosta halusta työskennellä ihmisten arjen auttajana. Myös he, joilla ei ollut aiempaa kokemusta sosiaalialasta, ovat työllistyneet hyvin ja olleet tyytyväisiä alaansa. Opinnoista saaduilla valmiuksilla on pärjätty työelämässä, ansaittu arvostusta sekä vahvistettu alan mainetta.

Sosionomin koulutukseen ja Lapin ammattikorkeakoulun sosionomiopintoihin suurin osa vastanneista oli tyytyväisiä. Merkittävä enemmistö vastaajista koki

saaneensa opinnoista hyvät valmiudet työelämään. Opintojen sisällössä ja toteutuksessa nähtiin jonkin verran kehitettävää, mutta pääosin vastaajilla oli myönteinen kokemus opinnoista. Harjoittelusta oli ollut apua työllistymiseen merkittäväle osalle vastaajista.

Tutkimuksesta saatuja tuloksia voitaisiin hyödyntää muun muassa opetussisällön kehittämistarpeiden arvioinnissa. Ennakointi muuttuvassa yhteiskunnassa on erityisen tärkeää ja sen vuoksi opetussisältö on tärkeä pitää ajantasaisena. Myös työkentällä tapahtuviin muutoksiin tulee reagoida. Opinto-ohjaajalla on tärkeä rooli opiskelijoiden ohjaamisessa suuntautumaan sellaisille urapoluille, jossa opiskelijan yksilölliset tavoitteet ja yhteiskunnan tarpeet voidaan parhaalla mahdollisella tavalla yhteensovittaa. Työllisyystilannetta on seurattava ja pyrittävä mittaamaan aloituspaikkojen määrä kouluissa siten, että työvoiman saatavuus voitaisiin varmistaa. Alasta kiinnostuneita on tärkeä rohkaista hakeutumaan alalle. Esimerkiksi hyvää työllisyystilannetta kannattaa hyödyntää alan markkinoinnissa.

5.2 Eettiset lähtökohdat

Tutkimuksessa noudatettiin hyvää tutkimusetiikkaa ja hyvää tieteellistä käytäntöä. Tutkimuksen tavoitteet, asetetut kysymykset tai tutkimuksen eri vaiheet eivät loukkaa tutkimuksen kohderyhmää, tiedeyhteisöä eivätkä hyvää tieteellistä tapaa. Tutkimus oli objektiivinen, sillä tutkimustuloksiin vaikuttivat 2020 ja 2021 vuosina Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneet sosionomiopiskelijat. Sähköisen kyselylomakkeen avulla tutkijan mahdollisuudet vaikuttaa tutkimustuloksiin oli minimoitu. Tulosten puolueettomuutta edisti etäinen suhde tutkittaviin.

Kysely oli toimiva tapa kerätä opinnäytetyön tutkimusaineistoa. Lisäksi kysely oli hyvä ratkaisu henkilökohtaisten asioiden tutkimiseen, kuten tässä opinnäytetyössä, jossa kyselylomakkeessa kysyttiin muun muassa tutkittavan peruspalkkaa. Tutkimus oli anonyymi, eli tutkittavat vastasivat kyselylomakkeisiin nimettömänä. Kyselylomakkeessa ei myöskään kysytty tietoja, joista vastaaja olisi voinut olla tunnistettavissa. Tutkimuksen eri vaiheissa on noudatettu tietosuojaa ja kunnioitettu valmistuneiden yksityisyyttä. Heti nimilistan muututtua tutkimusta ajatellen tarpeettomaksi, se on hävitetty tietosuojaa noudattaen.

5.3 Jatkotutkimusaiheet

Tulevaisuudessa tutkimuksia voisi tehdä sosionomi (AMK) tutkinnon arvostuksesta ja maineesta, sillä tutkimuksen myötä näissä havaittiin poikkeavuuksia, joita ei tämän opinnäytetyön puitteissa enempää avattu. Lisäksi sosionomit näkivät sosiaalialan tulevaisuudessa epävarmuuksia, joita ei tämän tutkimuksen avulla kyetty selvittämään yksityiskohtaisemmin. Mahdollisen jatkotutkimuksen voisi tehdä myöhemmin siitä, miten tämän opinnäytetyön perusjoukko on edennyt työurallaan vuosien saatossa. Lapin AMK:n viimeisimmän uraseurantakyselyn mukaan vastaajat kokivat, että yrittäjyystaidoissa olisi kehitettävää. Tässä opinnäytetyössä tuli ilmi, ettei yksikään otoksen henkilöistä työskennellyt yrittäjänä. Tässä tutkimuksessa vastaajat kokivat myös sosionomiopintojen antaneet heikkojen johtamis- ja yrittäjyysvalmiuksia sekä työelämätaitoja. Voisiko näillä havainnoilla olla yhteyttä toisiinsa?

LÄHTEET

Arene ry 2017. Sosionomi tuottaa hyvinvointia läpi elämänkaaren. Ammattikorkeakoulutus sosiaalialan muutoksen edistäjänä. Arene ry:n työryhmän selvitys-sosiaalialan tilanteesta ja kehityksestä 2017. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto, 25–28. Viitattu 2.5.2023 http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/arene_sosionomiselvitys_pitka_raportti_fin.pdf.

Landgrén, S. 2021. Talentia. Vastavalmistuneiden urapolut 2021. Viitattu 18.4.2023 https://www.talentia.fi/wp-content/uploads/2021/11/Talentia_Urapolut2021_raportti.pdf.

Lapin AMK 2019. Ammattikorkeakoulusta valmistuneille oma uraseuranta. 13.2.2019. Viitattu 17.4.2023 <https://www.lapinamk.fi/news/Ammattikorkeakouluista-valmistuneille-oma-uraseuranta-/fuu3sfdb/d388b6d6-3a7c-4559-8a52-b5c1c071d80e>.

Lapin AMK 2022. Syksyn yhteishaussa yli 3000 hakijaa. 15.9.2022. Viitattu 18.4.2023 <https://www.lapinamk.fi/news/Syksyn-yhteishaussa-yli-3000-hakijaa/fuu3sfdb/2a9dd8d0-2fca-458f-a806-3a568a2d41dd>.

Lapin AMK 2023a. Opinto-opas. Sosionomikoulutus. Viitattu 17.4.2023 <https://opinto-opas-amk.peppi4.lapit.csc.fi/41106/fi/93/64603/1314/156>.

Lapin AMK 2023b. Sosionomi (AMK). Sosionomikoulutus. Viitattu 17.4.2023 <https://www.lapinamk.fi/fi/Hakijalle/AMK-tutkinnot/Sosionomi,-sosionomikoulutus>.

Liikanen, H. 2018. Sosionomiopiskelijoiden ajatuksia sosionomin (AMK) työllistymisestä ja työmarkkina-asemasta sekä omista työllistymis- ja työnäkymistään. Opinnäytetyö, Lapin ammattikorkeakoulu. Viitattu 18.4.2023 <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201805178823>.

Opintopolku 2023. Sosionomi (AMK), sosiaaliala. Viitattu 17.4.2023 <https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulutus/1.2.246.562.13.00000000000000000254>.

Raatikainen, E., Rahikka, A., Saarnio, T. & Vepsä, P. 2020. Ammattina sosionomi. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Talentia 2021. Palkkasuosituksset. Viitattu 23.4.2023 <https://www.talentia.fi/tyoelamainfo/palkkaus/palkkasuosituksset/>.

Talentia 2023a. Sosionomi (AMK). Viitattu 17.4.2023 <https://www.talentia.fi/tyoelamainfo/ammattit-ja-patevyydet/ammattit-ja-tutkinnot/sosionomi-amk/>.

Talentia 2023b. Talentia tutkii ja selvittää. Viitattu 17.4.2023 <https://www.talentia.fi/talentia/talentia-tutkii/>.

Viinamäki, L. & Pohjola, A. 2016. Sosiaalialan T-osaaminen Sote-uudistuksessa. AMK-lehti, Työelämä, 2/2016. Viitattu 2.5.2023 <https://uasjournal.fi/tyoelama/sosiaalialan-t-osaaminen-sote-uudistuksessa/>.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Kustanneosakeyhtiö Tammi.

Vipunen 2023. Opiskelijapalaute. Viitattu 18.4.2023 <https://vipunen.fi/fi-fi/amk/Sivut/Opiskelijapalaute.aspx>.

Vipunen 2023. Uraseuranta 2022. Viitattu 18.4.2023 https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammattikorkeakoulutus%20-%20uraseuranta%20-%20rahoitusmalli%20-%20amk.xlsb

LIITTEET

Liite 1. Saatekirje

Liite 2. Kyselylomake

Liite 1

Hei Lapin ammattikorkeakoulusta vuonna 2020–2021 valmistunut sosionomi!

Olen kolmannen vuoden sosionomiopiskelija Lapin ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyönä määrällisen tutkimuksen Lapin ammattikorkeakoulusta vuosina 2020–2021 valmistuneiden sosionomien työelämään siirtymisestä. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa realistista, hyödyllistä ja hyödynnettävissä olevaa tietoa Lapin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden sosionomien työllistymisestä, työkentästä, työhön liittyvistä kokemuksista sekä opinnoista ja niiden vastaavuudesta työelämän edellytyksiin.

Kysely toteutetaan 14.3-28.3.2023 sähköisellä Google Forms -kyselylomakkeella. Kysely sisältää 25 monivalintakysymystä ja vastaaminen vie noin 10 minuuttia. Tutkimus toteutetaan nimettömänä ja siten osallistujien nimiä tai muitakaan tunnistettavia tietoja ei tuoda julki. Kerättyjä tietoja käytetään vain opinnäytetyön tekemiseen. Toivon aktiivista osallistumista saadakseni mahdollisimman laajan tutkimuksen pohjautuen teidän kokemuksiinne. Osallistuminen on vapaaehtoista. Opinnäytetyö valmistuu keväällä 2023 ja on luettavissa Theseus- tietokannassa. Vastaathan kyselyyn 28.3.2023 mennessä.

Liite 2 1(4)

Opiskelu Lapin ammattikorkeakoulussa

1. Valmistumisvuotesi?
  - 2020
  - 2021

2. Oliko sinulla sosiaalialasta aiempaa kokemusta aloittaessasi sosionomiopinnot? (Voit valita useita)
  - Kyllä, minulla oli työkokemusta
  - Kyllä, olen opiskellut alaa
  - Minulla ei ollut aiempaa kokemusta

3. Mitä valmiuksia koit Lapin ammattikorkeakoulun sosionomiopintojen antaneen sinulle työelämään? (Voit valita useita)
  - Eettisiä valmiuksia
  - Kohtaamis- ja vuorovaikutustaitoja
  - Valmiuksia asiakas- ja palveluohjaukseen
  - Lainopillista osaamista
  - Palvelujärjestelmän tuntemusta
  - Yhteiskuntaosaamisen valmiuksia
  - Työelämätaitoja sekä johtamis- ja yrittäjyysvalmiuksia
  - Suunnittelu-, muutos-, ja kehittämistyön valmiuksia

4. Millaiset valmiudet opinnot antoivat sinulle työelämään?
  - Erinomaiset
  - Hyvät
  - Kohtalaiset
  - Heikot

5. Olitko/oletko tyytyväinen Lapin AMK:n sosionomiopintojen sisältöön ja toteutukseen?
  - Erittäin tyytyväinen
  - Tyytyväinen
  - Opintojen sisällössä ja toteutuksessa on jonkin verran parannettavaa
  - Opintojen sisällössä ja toteutuksessa on paljon parannettavaa

6. Oliko harjoittelusta apua työllistymiseen valmistumisen jälkeen?
  - Kyllä
  - Jonkin verran
  - Ei ollenkaan

Liite 2 2(4)**Valmistumisen jälkeen**

7. Kuinka pian työllistyt valmistumisen jälkeen?
  - Työllistyin jo opintojen aikana
  - Työllistyin pian valmistumisen jälkeen
  - En hakenut heti töitä
  - Olin pitkään työttömänä

8. Vastasiko ensimmäinen työ valmistumisen jälkeen koulutusta?
  - Kyllä
  - Ei

9. Monessako työpaikassa olet ollut valmistumisesi jälkeen?
  - Yhdessä
  - Kahdessa
  - Kolmessa tai useammassa

10. Koetko, että sosionomi (AMK) tutkintoa arvostetaan?
  - Kyllä
  - Arvostetaan osittain
  - Ei arvosteta

11. Suositteletko sosionomiopintoja Lapin ammattikorkeakoulussa tai muussa ammattikorkeakoulussa?
  - Kyllä
  - En

12. Oletko harkinnut alan vaihtoa tai jatko-opiskelua?
  - Olen harkinnut alan vaihtoa tai olen vaihtanut alaa
  - Olen harkinnut jatko-opiskelua tai olen jo jatkanut opintojani
  - En

Nykyinen työ

13. Onko nykyinen työsuhteesi?
  - Vakituinen
  - Määräaikainen
  - Olen työtön (esimerkiksi työtön työnhakija)
  - En ole työelämässä (esimerkiksi opiskelija)

14. Onko tämänhetkinen työsuhteesi?
  - Kokopäivätyö
  - Osa-aikainen työ
  - Olen yrittäjä
  - En ole työsuhteessa

Liite 2 3(4)

15. Millainen on työaikasi?
- Päivätyö
  - Kaksivuorotyö
  - Kolmivuorotyö
16. Millä sektorilla työskentelet?
- Julkinen sektori
  - Yksityinen sektori
  - Järjestö/yhdistys/säätiö
  - Projekti/hanke
17. Onko peruspalkkasi (bruttopalkka, ei lisiä)?
- Alle 2500 €
  - 2500–3000 €
  - 3000–3500 €
  - Yli 3500 €
18. Vastaako nykyinen työ koulutusta?
- Kyllä
  - Ei
19. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten työkenttääsi?
- Varhaiskasvatus
  - Lastensuojelu
  - Nuorten parissa tehtävä työ
  - Perhetyö
  - Työikäisten parissa tehtävä työ
  - Maahanmuuttajatyö
  - Mielensterveys- ja päihdetyö
  - Kriminaalihuolto
  - Vammaistyö ja kuntoutus
  - Ikääntyneiden sosiaalityö
  - Johtamistyö
  - Kehittämistyö
  - Projektityö/hanketyö
  - Muu sosiaalialan työ
  - Muu sote-alan ulkopuolinen työ
20. Vastaako tämänhetkinen työsi valitsemissi profiloiviin opintoihin?
- Kyllä
  - Osittain
  - Ei

Liite 2 4(4)

21. Oletko tyytyväinen nykyiseen työhösi?

- Kyllä
- Osittain
- En

22. Koetko olevasi omalla alalla?

- Kyllä
- En

23. Millaisena koet sosiaalialan maineen?

- Erinomainen
- Hyvä
- Kohtalainen
- Heikko

24. Millaisena näet alan tulevaisuuden?

- Tulevaisuus näyttää lupaavalta
- Tulevaisuus näyttää lupaavalta, mutta joitain epävarmuuksia on
- Tulevaisuus näyttää epävarmalta
- Tulevaisuus näyttää huolestuttavalta

25. Millaiset etenemismahdollisuudet näet työssäsi?

- Hyvät etenemismahdollisuudet
- Kohtalaiset etenemismahdollisuudet
- Ei etenemismahdollisuuksia